

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2013 > Få økologisk viden i spil > Udfasning af konventionel husdyrgødning – en udfordring!

Udfasning af konventionel husdyrgødning – en udfordring!

Økologisk landbrug skal være levedygtigt i mange år fremover, også uden brug af konventionel husdyrgødning. Det Promilleafgiftsfonden for landbrug forudsætter, at de næringsstoffer, der fraføres i solgte økologiske landbrugsprodukter, kommer retur til markerne.

Første trin på vejen til helt at droppe den konventionelle husdyrgødning

I NaturErhvervstyrelsens vejledning om økologisk jordbrugsproduktion står der, at "mulighederne for at importere konventionel husdyrgødning reduceres i takt med, at der kommer mere økologisk gødning på markedet". Der er ikke kommet mere økologisk gødning på markedet, som kan anvendes i den almindelige økologiske planteproduktion. Alligevel ligger der et forslag fra de økologiske organisationer om at reducere max. grænsen fra 70 til 50 kg total-N pr ha i importeret konventionel husdyrgødning. Det skal gælde fra 2017. Dette forslag skyldes en vurdering af at bl.a. kvælstoffikserende grøngødninger, og efterafgrøder vil kunne kompensere for reduktionen på de 20 kg total-N pr ha.

De økologiske mælkeproducenter går fri

De fleste økologiske mælkeproducenter vil ikke blive påvirket af, at konventionel husdyrgødning udfases. De har nemlig husdyrgødning nok fra deres egne køer. Økologiske mælkeproducenter med over 1 dyreenhed pr ha vil derimod kunne hjælpe deres økologiske planteavlskollegaer i lokalområderne ved salg af husdyrgødning.

De økologiske planteavlere på øerne og i Østjylland presses

Humøret er ikke så højt blandt planteavlerne, især ikke de der importerer konventionel husdyrgødning op til max. grænsen på de 70 kg total-N pr ha. Det første trin i udfasningen kan betyde, at arealerne med N-krævende frøafgrøder må reduceres. Der vil blive brug for ændringer i markdriften for at imødegå økonomiske tab.

De næste trin i udfasningen

En fortsættelse af udfasningen fra 50 kg total-N pr ha og herefter vil gøre rigtig ondt, og kommer næppe til at finde sted før, der er alternative økologiske gødninger til rådighed. Vi venter på biogasanlæggene, og især dem, der kan klare høst fra grøngødningsmarker, slæt fra enge og kildesorteret husholdningsaffald fra byerne. På den lange bane skal der recikleres mange flere af de næringsstoffer, der havner i byerne. Ellers bliver økologisk planteproduktion udprint.

Kødbenmel er ude – kan slam komme ind?

Kødbenmel var en udmærket N-gødning, som også indeholdt betydelige mængder af fosfor. Den er lukket ude af mejerierne af hensyn til eksportmarkeder som Kina. Spildevandsslam er den største kilde til næringsstoffer, men EU-reglerne forbyder brugen af slam i økologisk produktion. Kvaliteten af slam er imidlertid stærkt forbedret gennem årene som følge af stramme krav. Derfor bør det overvejes at diskutere reglerne igen. Ifølge forskningen tyder det på, at slam på visse områder endda er renere end husdyrgødning. Husholdningsaffald er en anden vigtig ressource, der indtil nu er blevet brændt og næringsstofferne tabt. Husholdningsaffaldet skal ifølge regeringens nye ressourcestrategi sendes tilbage til landbrugsjorden via bioforgasning. Det er godt, men uanset hvad, så vil det tage tid før nye recirkuleringsystemer er i funktion.

Kort om gødningsreglerne

I dag må økologer importere op til 70 kg total-N pr ha i konventionel husdyrgødning, såfremt bedriftens samlede gødningsforbrug ikke overstiger 140 kg total-N pr. ha pr år. I nogle ganske få tilfælde er grænsen 170 kg total-N pr. ha pr år.

Mindre gødning giver mindre udbytte

Ved det første trin i udfasningen mistes 20 kg total-N pr ha. Det svarer til 10-15 kg ammonium-N pr ha. Hvis man ikke anvender andre tiltag, kan denne reduktion betyde et udbyttetab i korn på 1-3 hkg kerne pr ha afhængig af, hvor på N-responskurven man er.